

Finančné riaditeľstvo SR

18/DZPaU/2024/MU

Usmernenie k povinnostiam obchodných spoločností podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktoré sa zrušujú s likvidáciou

Z dôvodu zabezpečenia jednotného postupu pri uplatňovaní zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), odbor daňovej metodiky vydáva k povinnostiam obchodných spoločností podľa zákona o účtovníctve, ktoré sa zrušujú s likvidáciou nasledovné usmernenie.

Povinnosti obchodných spoločností podľa zákona o účtovníctve v súvislosti s likvidáciou

Obchodná spoločnosť (účtovná jednotka) v zmysle § 4 ods. 1 zákona o účtovníctve vedie účtovníctvo odo dňa svojho vzniku do dňa svojho zániku. Podľa § 68 ods. 1 Obchodného zákonníka obchodná spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra, ak tento zákon neustanovuje inak. Tzn. účtovná jednotka vedie účtovníctvo do dňa výmazu z obchodného registra.

V zmysle § 68 ods. 2 Obchodného zákonníka zániku obchodnej spoločnosti predchádza jej zrušenie s likvidáciou alebo bez likvidácie.

Toto usmernenie sa zaoberá zrušením obchodných spoločností s likvidáciou. Likvidácia obchodnej spoločnosti je upravená v § 70 až 75k Obchodného zákonníka.

Účtovné obdobie pred vstupom do likvidácie

Deň vstupu do likvidácie ustanovuje § 70 ods. 3 Obchodného zákonníka; je to deň zápisu likvidátora do obchodného registra, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa § 16 ods. 4 písm. d) zákona o účtovníctve dňom vstupu do likvidácie účtovná jednotka uzavrie účtovné knihy ku dňu predchádzajúcemu dňu vstupu do likvidácie a v nadväznosti na § 17 ods. 6 zákona o účtovníctve a § 75f Obchodného zákonníka zostaví mimoriadnu účtovnú závierku (ďalej len „mimoriadna ÚZ“). Pred uzavretím účtovných kníh účtovná jednotka vykoná inventarizáciu, v rámci ktorej okrem iného posúdi opodstatnenosť trvania vytvorených rezerv, opravných položiek, účtovania na účtoch účtovej skupiny 38 – Časové rozlíšenie nákladov a výnosov a pod., tzn. je potrebné posúdiť, či je opodstatnené o zaúčtovaných položkách účtovať aj v období likvidácie. Za oprávnené rezervy, ktoré budú ponechané aj do obdobia likvidácie spoločnosti, je možné považovať, napr. rezervy na odstupné, rezervy na nevyfakturované dodávky a služby atď.

Poznámka: *Pred zápisom likvidátora do Obchodného registra je spoločnosť povinná Podľa § 75 ods. 1 Obchodného zákonníka zložiť do úschovy u notára podľa osobitného predpisu preddavok na likvidáciu (preddavok na úhradu odmeny a výdavkov likvidátora).*

Účtovné obdobie po vstupe do likvidácie

Podľa § 16 ods. 7 zákona o účtovníctve účtovná jednotka v účtovnom období odo dňa vstupu do likvidácie do dňa skončenia likvidácie otvorí účtovné knihy ku dňu vstupu do likvidácie a uzavrie účtovné knihy ku dňu skončenia likvidácie. **Ide o jedno účtovné obdobie, tzv. obdobie likvidácie.** Ku dňu vstupu do likvidácie zostaví účtovná jednotka otváraciu súvahu v zmysle § 17 ods. 7 písm. b) zákona o účtovníctve, ktorá nadväzuje na mimoriadnu ÚZ zostavenú ku dňu predchádzajúcemu dňu vstupu do likvidácie. Po zostavení otváracej súvahy účtovná jednotka otvorí účtovné knihy (§ 16 ods. 7 zákona o účtovníctve) a účtuje o účtovných prípadoch, ktoré počas likvidácie vzniknú.

V priebehu obdobia likvidácie účtovná jednotka na účely zistenia základu dane z príjmov zostavuje priebežnú účtovnú závierku (§ 18 ods. 1 zákona o účtovníctve). K priebežnej účtovnej závierke v prípade, ak sa účtovná jednotka zrušuje s likvidáciou, bolo vydané usmernenie uverejnené na internete pod číslom 25/DZPaU/2023/MU; link – [2023.09.26 025 DZPaU 2023 MU Usmer priebez uct zavierke.pdf \(financnasprava.sk\)](#)

Upozornenie: Zdaňovacie obdobie daňovníka, ktorý vstúpil do likvidácie, je upravené v § 41 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“). Podľa citovaného ustanovenia zdaňovacie obdobie daňovníka, ktorý vstúpil do likvidácie, sa začína dňom jeho vstupu do likvidácie a končí sa dňom skončenia likvidácie. Ak sa likvidácia neskončí do 31. decembra druhého roka nasledujúceho po roku, v ktorom daňovník vstúpil do likvidácie, končí sa toto zdaňovacie obdobie 31. decembra druhého roka nasledujúceho po roku, v ktorom daňovník vstúpil do likvidácie. Ak daňovník neskončil likvidáciu do 31. decembra druhého roka nasledujúceho po roku, v ktorom daňovník vstúpil do likvidácie, je až do skončenia likvidácie zdaňovacím obdobím kalendárny rok. Ak sa likvidácia skončí v priebehu kalendárneho roka, končí sa toto zdaňovacie obdobie dňom skončenia likvidácie.

Celý proces likvidácie obchodnej spoločnosti z pohľadu účtovníctva smeruje k postupnému vysporiadaniu účtov aktív a pasív, tzn. že ku dňu uzavretia účtovných kníh (ku dňu skončenia likvidácie) by mali účty majetku a záväzkov vykazovať nulový zostatok okrem záväzku zo splatnej dane z príjmov, prípadne vykázaného likvidačného zostatku a odmeny likvidátora. Ak obchodná spoločnosť vykazuje ku dňu skončenia likvidácie zostatky niektorých iných účtov, uzavrie účtovné knihy s týmito zostatkami.

Podľa 75j ods. 1 Obchodného zákonníka ku dňu skončenia likvidácie, najneskôr však šesť mesiacov po oznámení o vstupe obchodnej spoločnosti do likvidácie, likvidátor zostaví účtovnú závierku, konečnú správu o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku medzi tých, ktorí majú právo na likvidačný zostatok. Táto lehota na zostavenie účtovnej závierky sa v zmysle § 75j ods. 2 Obchodného zákonníka predlžuje o ďalších šesť mesiacov, ak likvidátor zistí, že spoločnosť má ku dňu zostavenia účtovnej závierky a konečnej správy o priebehu likvidácie daňový nedoplatok, alebo ak sa u nej vykonáva daňová kontrola. Obdobne aj podľa zákona o účtovníctve sa ku dňu skončenia likvidácie uzavrujú účtovné knihy a podľa § 17 ods. 6 zákona o účtovníctve sa zostaví mimoriadna ÚZ. **Mimoriadna ÚZ zostavená ku dňu skončenia likvidácie je poslednou účtovnou závierkou účtovnej jednotky, ktorá sa zrušuje s likvidáciou.**

Poznámka: Obchodné spoločnosti boli povinné k 01.01.2015 zatriediť sa do veľkostnej skupiny podľa § 2 ods. 5 zákona o účtovníctve. Obchodná spoločnosť, ktorá vstúpila do likvidácie pred 01.01.2015 a nebola zatriedená do jednej z veľkostných skupín, zostavuje mimoriadnu ÚZ z dôvodu skončenia likvidácie po 01.01.2015 ako malá účtovná jednotka.

Povinnosti po skončení likvidácie

Dňom skončenia likvidácie obchodná spoločnosť (účtovná jednotka) nezaniká. V zmysle § 28 ods. 1 opatrenia MF SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „postupy účtovania“) na zabezpečenie vedenia účtovníctva do dňa zániku účtovnej jednotky sa otvoria účty majetku a záväzkov a účtuje sa o vysporiadaní daňovej povinnosti a vyplatení podielu spoločníkov na likvidačnom zostatku. **Ďalšia účtovná závierka ku dňu zániku účtovnej jednotky sa už nezostavuje.**

Tak ako je uvedené vyššie poslednou účtovnou závierkou je mimoriadna ÚZ zostavená ku dňu skončenia likvidácie. Túto účtovnú závierku ako aj ostatné dokumenty podľa § 23 ods. 2 zákona o účtovníctve viažuce sa na túto účtovnú závierku uloží do Registra účtovných závierok **po výmaze** obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra v zmysle § 23a ods. 10 zákona o účtovníctve posledný štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu zapísaný v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti z obchodného registra, ktorý bol oprávnený konať za obchodnú spoločnosť v rozsahu zapísanom v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti z obchodného registra.

Účtovná jednotka je v zmysle § 35 ods. 6 zákona o účtovníctve povinná pred svojím zánikom bez právneho nástupcu informovať daňový úrad o preukázateľnom zabezpečení uchovania jej účtovnej dokumentácie inou účtovnou jednotkou alebo fyzickou osobou podľa § 1 ods. 3 písm. a) zákona o účtovníctve s uvedením identifikačných údajov v rozsahu podľa § 35 ods. 7 zákona o účtovníctve.

Identifikačnými údajmi sú v prípade:

- inej účtovnej jednotky jej obchodné meno alebo názov, jej sídlo alebo miesto podnikania a identifikačné číslo organizácie,
- fyzickej osoby jej meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a rodné číslo alebo dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené.

Prehľad povinností obchodných spoločností v súvislosti s likvidáciou, ktoré vyplývajú z účtovných predpisov

Ustanovenie	Povinnosti
§ 16 ods. 4 písm. d) zákona o účtovníctve § 17 ods. 6 zákona o účtovníctve	Uzavretie účtovných kníh ku dňu predchádzajúcemu dňu vstupu do likvidácie a povinnosť zostaviť mimoriadnu ÚZ – uzavretie obdobia pred vstupom do likvidácie (§ 75f Obchodného zákonníka ukladá túto povinnosť likvidátorovi).
§ 17 ods. 7 zákona o účtovníctve	Zostavenie otváracej súvahy ku dňu vstupu do likvidácie.
§ 16 ods. 7 zákona o účtovníctve § 17 ods. 6 zákona o účtovníctve	Otvorenie účtovných kníh ku dňu vstupu do likvidácie. Uzavretie účtovných kníh ku dňu skončenia likvidácie a zostavenie mimoriadnej ÚZ (§ 75j Obchodného zákonníka).
§ 18 ods. 1 zákona o účtovníctve v nadväznosti na § 14 zákona o dani z príjmov	Zostavenie priebežnej účtovnej závierky v priebehu likvidácie.
§ 28 postupov účtovania	Účtovanie pri zrušení obchodných spoločností s likvidáciou.
§ 23a ods. 10 zákona o účtovníctve	Uloženie dokumentov podľa § 23a ods. 2 zákona o účtovníctve
§ 35 ods. 6 zákona o účtovníctve	Uchovanie účtovných záznamov.

Dodatočná likvidácia

Podľa § 75k Obchodného zákonníka, ak bola obchodná spoločnosť vymazaná z obchodného registra bez právneho nástupcu a ak sa zistí ďalší majetok obchodnej spoločnosti, ktorý mal byť predmetom likvidácie alebo konkurzu, súd na návrh osoby, ktorá osvedčí právny záujem na nariadení dodatočnej likvidácie, rozhodne o nariadení dodatočnej likvidácii majetku bývalej obchodnej spoločnosti a na ten účel ustanoví likvidátora. Na dodatočnú likvidáciu sa primerane použijú ustanovenia o likvidácii. Od obnovenia zápisu obchodnej spoločnosti do obchodného registra sa na právnickú osobu hľadí, akoby nezanikla. Nariadenie dodatočnej likvidácie nemá vplyv na už ukončenú likvidáciu.

Z účtovného hľadiska sa pri nariadení dodatočnej likvidácie v zmysle § 16 ods. 7 zákona o účtovníctve začína nové účtovné obdobie a to dňom obnovenia zápisu obchodnej spoločnosti v obchodnom registri a končí sa dňom výmazu obchodnej spoločnosti z dôvodu skončenia dodatočnej likvidácie. V tomto období sa obchodná spoločnosť považuje v zmysle § 1 ods. 1 písm. a) bodu 4 zákona o účtovníctve za účtovnú jednotku, pričom sa na ňu vzťahujú všetky povinnosti ustanovené v zákone o účtovníctve. **Účtovná závierka za obdobie dodatočnej likvidácie sa v zmysle zákona o účtovníctve zostavuje ku dňu výmazu obchodnej spoločnosti z obchodného registra z dôvodu skončenia dodatočnej likvidácie.** Rovnako ako pri likvidácii aj v tomto prípade podľa § 23a ods. 10 zákona o účtovníctve posledný štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu zapísaný v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti, ktorý bol oprávnený konať za obchodnú spoločnosť v rozsahu zapísanom v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti z obchodného registra je povinný uložiť mimoriadnu ÚZ a dokumenty podľa § 23 ods. 2 zákona o účtovníctve do Registra účtovných závierok.

Vypracoval: Odbor daňovej metodiky FR SR
apríl 2024